

Пятрэнка Б.В., дацэнт

## РЭСПУБЛІКАНСКІЯ КАМП'ЮТЭРНЫЯ СЕТКІ: ПЕРСПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦА

Камп'ютэрныя сеткі ўяўляюць сабой складаную сістэму, якую ўтвараюць тэрміналы, вузлы, каналы і лініі сувязі. Абмен інфармацыяй ажыццяўляецца абанентамі сеткі праз вузлы, якія складаюцца з камп'ютэра і камунікацыйнага абсталявання. Вузлавая станцыя абслугоўваецца пэўную колькасць абанентаў і ў сваю чаргу звязаны паміж сабою і вышэйстаячымі вузламі. Кожны абанент мае свой уласны ўнікальны адрас. Вузлавая станцыя і сеткі даюць карыстальніку інструмент для доступу да інфармацыі.

Асаблівае месца сярод тэлекамунікацый займае сусветная камп'ютэрная сетка Internet, якая аб'ядноўвае многія сусветныя і нацыянальныя сеткі. Доступ да Internet забяспечаны ў 168 краінах свету і аб'ядноўвае 34 000 камп'ютэрных сетак і больш за 2 млн. 500 тыс. галоўных камп'ютэраў.

Internet дае магчымасць карыстацца некалькімі відамі паслуг. Гэта ў асноўным доступ да аддаленых баз даных: калектыўнае выкарыстанне вылічальных рэсурсаў персанальных камп'ютэраў, падключаных да сеткі, і ўваходзячых у склад

Internet; арганізацыя тэлеканферэнцый; паслугі электроннай пошты і інш.

Сягоння ў Беларусі з усіх магчымасцей Internet мы можам карыстацца ў асноўным электроннай поштай. У нас існуе некалькі сетак, якія маюць набор пэўных паслуг. Дзяржаўная сетка (Бел ПАК), сетка адукацыі і навукі (UNIBEL), сетка Акадэміі навук Беларусі (BASNET) і рад камерцыйных сетак.

У сферы культуры, адукацыі і навукі магчымасць выкарыстання Internet у поўным аб'ёме маюць інстытуты фізікі і сумежных галін АН Рэспублікі Беларусь і ў абмежаваным аб'ёме - БДУ.

У рэспубліцы рашаецца задача пабудовы нацыянальнай навукова-даследчай сеткі (НДКС), якая будзе ўяўляць сабою сукуп-насць інфармацыйна-вылічальных сетак устаноў, інстытутаў і прадпрыемстваў сферы навукі, адукацыі і культуры, пабудаваных на аснове сістэмы пратаколаў і правілаў, якія базіруюцца на сусветных стандартах і вызначаюць прынып стварэння, апрацоўкі, захоўвання і перадачы інфармацыі. НДКС будзе ўключана ў супольніцтва сетак Internet. Першыя крокі па яе стварэнню ўжо ажыццяўляюцца. Так, Цэнтральная навуковая бібліятэка АН Беларусі стварае электронную дошку аб'яў, а Беларуская рэспубліканская навукова-сельскагаспадарчая бібліятэка арганізуе пункт калектыўнага доступу да Internet. Міністэрства сувязі і інфарматыкі рэспублікі поўнаасцю мадэрнізуе тэле-камунікацый, якія звязваюць Беларусь са знешнім светам. Уведзены 1270 км валаконна-оптычных ліній сувязі з выхадам на камунікацыі Расіі, Украіны, Польшчы, краін Балтыі. А праз іх - на транскантынентальныя лініі Шанхая, Франкфурта, Міжземнамор'я, Блізкага Усходу. У бліжэйшы час увойдуць у строй дзве антэны першай чаргі станцыі касмічнай сувязі пад Смалявічамі.